Contributed by Mark Kilian
donderdag, 01 november 2012 - Last Updated donderdag, 01 november 2012

Zeven jaar nadat de orkaan Katrina een ravage aanrichtte in New Orleans, is nu de Amerikaanse oostkust getroffen door een verwoestende tropische storm. Media benadrukken het unieke karakter van Sandy, maar zijn veel stiller over de oorzaken achter de verschuivende weerpatronen. Als we op deze voet doorgaan, zullen grotere rampen volgen.

Klimaatsceptici blijven wijzen op de grote natuurlijke variatie in temperatuur en neerslag. Maar de langetermijntrend is duidelijk, vinden vrijwel alle klimaatwetenschappers. De huidige temperaturen van land- en zeeoppervlak zijn hoger dan ooit sinds het eind van de ijstijd. Deze stijging wordt aangejaagd door het broeikaseffect, wat ontstaat door het gebruik van fossiele brandstoffen. De hoeveelheid kooldioxide in de atmosfeer is gestegen van 315 ppm in 1960 tot boven de 390 ppm. Door de opwarming van de polen blijkt zelfs de atmosferische straalstroom op 10 km hoogte te verzwakken – zodat de ruimte voor orkanen als Sandy groeit.

Dr. Kevin Trenberth van het National Center for Atmospheric Research zegt: ‘De temperatuur van het zeeoppervlak langs de Atlantische kust beloopt meer dan 3 graden Celsius boven normaal in een regio die zich uitstrekt tot 800 km van de kust, helemaal van Florida tot Canada. De wereldwijde opwarming draagt hieraan 0,6 graden Celsius bij. Met elke graad Celsius neemt de luchtvochtigheid van de atmosfeer 7 procent toe, en het vocht levert de brandstof voor de tropische storm... Natuurlijke variabiliteit en weer hebben misschien wel de optimale voorwaarden geschapen voor een orkaan die extra-tropische condities in liep, en zo een gigantische intense storm werd, versterkt door de invloed van global warming.’

Voorlopig hoogtepunt

Sandy is tot nog toe het hoogtepunt van het orkaanseizoen. Eind augustus teisterde Isaac de Amerikaanse zuidkust. Met een enorme regenval, tot 410 millimeter, moesten omwonenden van de Tangipoa-rivier worden geëvacueerd vanwege een dreigende damdoorbraak; er vielen zes doden. In Zuid-Korea stierven minstens 8 mensen toen de orkaan Bolaven aan land kwam, verloren 330.000 huishoudens hun stroom, gingen 15.000 scholen dicht en werden bijna 200 vluchten geannuleerd. Op dit moment geldt een waarschuwing voor het zuiden van India.

Net als Isaac, trof ook Sandy het Caribisch gebied. In Cuba, Haïti en Jamaica stierven 69 mensen en vielen delen van de stroomvoorziening uit. Rampen raken de armen altijd het hardst. Maar deze gebeurtenissen kregen minder aandacht in de westerse pers dan de impact van Sandy op New York. De storm, met een diameter van meer dan 1500 kilometer, was de grootste die Amerikaanse oostkust ooit trof. De beelden herinneren aan het grimmige scenario van de documentaire The Age of Stupid, waar ook het ‘hart’ van de ‘beschaving’ niet wordt gespaard: het financiële district van New York City.

De orkaan Irene van 2011 verbleekt vergeleken met ‘Frankenstorm’ Sandy, die tientallen doden en miljarden schade veroorzaakte. Het zou dan ook verkeerd zijn om te kijken naar de unieke omstandigheden, als we niet zien dat er ook een trend is. Klimaatwetenschapper Michael Oppenheimer maakt duidelijk dat het risico groot is dat dit soort stormen in de toekomst groter en krachtiger worden.

Urgent

Alle ingrediënten zijn aanwezig voor meer, andere en grotere klimaatrampen. Het ijs op de polen

slinkt, net als de gletsjers; de toendra's ontdooien en er komen grote hoeveelheden methaan vrij uit de zeebodem op hogere breedtegraden. De atmosfeer en oceanen warmen op, en patronen van temperatuur en neerslag veranderen nu al: ze worden vooral extremer. Er moet iets gebeuren om te voorkomen dat dit verder escaleert.

Politici falen compleet op dit punt, inclusief de Amerikaanse president Obama, die wel 'gelooft' dat de opwarming van de aarde door de mens wordt veroorzaakt. Hij laat desondanks toe dat de olieproductie van de VS stijgt, en twee jaar na de ramp met het BP-platform groeit ook het aantal vergunningen om naar olie te boren in de Golf van Mexico.

De voorstellen van beleidsmakers zijn lapmiddelen. Het voorstellen om na New Orleans ook in New York Deltawerken aan te leggen, is een technocratische 'oplossing' die hooguit wat uitstel geeft. Een modelstudie door onderzoekers van het Massachusetts Institute of Technology en Princeton – onder wie Oppenheimer – geeft aan dat de combinatie van klimaatverandering en een zeespiegelstijging van een meter kan betekenen dat 100-jarige stormvloeden tegen het eind van de eeuw elke 3-20 jaar gaan voorkomen.

Veel milieuactivisten kunnen zich makkelijker een doemscenario voorstellen dan een andere maatschappij. Maar om de aarde te redden, voor onszelf en onze kinderen, is dat laatste precies waarop we moeten inzetten. Het is urgenter dan ooit. We hebben nu schone energie nodig in plaats van fossiele brandstoffen, nu beter en goedkoop openbaar vervoer in plaats van auto's, nu minder verspilling van energie in oorlogen en reclame, nu een stop op de kap van regenwouden. We moeten de chaos van de markt vervangen door democratische planning. Daarom moet socialisme hoog op de agenda staan van elke activist.

Dit artikel verscheen eerder op socialisme.nu